

РЕШЕНИЕ

№ 13532

гр. София, 04.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 29 СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КАЛИНА КР. ФИЛИПОВА

при участието на секретаря ВАЛЕНТИНА ВЛ. МИЛОВАНОВА
като разгледа докладваното от КАЛИНА КР. ФИЛИПОВА Гражданско дело
№ 20221110159003 по описа за 2022 година

Предявен е иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ.

Ищецът Б. З. Х. ЕГН ***** е предявил против осъдителен иск с правно основание чл. 2, ал. 1 т. 3 ЗОДОВ за заплащане на сумата от 8000 лв., обезщетение за претърпени неимуществени вреди от наказателно преследване срещу ищеца, ведно със законната лихва от 25.10.2017 г. до окончателното изплащане на сумата.

Ищецът твърди, че срещу него било повдигнато обвинение по ДП №15157/2013 г. по описа на 06 РУ СДВР /пр.пр. №8987/2012 г. по описа на СГП/ за престъпления по чл. 255 ал.3 вр. ал.1 т.2 вр. чл.26 ал.1 НК, за което се предвиждало наказание „лишаване от свобода“ за срок от три до осем години. Поддържа, че на 31.05.2017 г. с постановление на наблюдаващия прокурор бил привлечен качеството на обвиняем за за престъпления по чл. 255 ал.3 вр. ал.1 т.2 вр. чл.26 ал.1 НК, като със същото постановление му била определена мярка за неотклонение „гаранция в пари“ в размер на 500 лв., отменена с определение по НЧД№2902/2017 г. по описа на СГС, НО, 14 състав. С постановление от 25.10.2017 г., връчено на ищеца на 30.10.2017 г. наказателното производство срещу него било прекратено поради липса на доказателства за извършено престъпление. Воденото наказателно производство срещу ищеца се отразило по негативен начин на личността му, вследствие на което изпитвал емоционален дискомфорт, напрежение и постоянен стрес от незаконното обвинение, което му било повдигнато. Ищецът се притеснявал, че може да бъде осъден за престъпления, които не бил извършил, че може срещу него да бъде постановено наказание „лишаване от свобода“, поради което да търпи отрицателните последици на този факт. Липсата на настроение и обзелите го негативни чувства, се отразили на неговия социален, семеен и професионален живот. Накърнено било неговото чувство на чест и достойнство, изпитвал неудобство от близки и съседи. Моли за уважаване на исквете.

Ответникът оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан.

Поддържа, че по делото не били представени доказателства постановлението, с което било прекратено наказателното преследване срещу ищеца, да е влязло в сила. ПРБ не е разпространявала информация за воденото срещу ищеца наказателно производство, поради което и липсвала пряка причинно следствена връзка по отношение на същото и твърдените от ищеца влошени отношения с приятели и близки. Алтернативно поддържа, че претенцията е завишена по размер. Срещу ищеца не била приложена най-тежката мярка за процесуална принуда. Моли за отхвърляне на исквете.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства и въз основа на закона, достигна до следните фактически и правни изводи:

На основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда, при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано.

За основателността на предявения иск в тежест на ищеца е да докаже кумулативното наличие на следните предпоставки: 1/ наличие на обвинение в извършване на престъпление, по което образуваното наказателно производство е било прекратено; 2/ настъпването на подлежащи на репарирание неимуществени вреди, които да са в пряка причинна връзка с обвинението.

При доказване на горното ответникът следва да докаже фактите, от които произтичат възраженията му.

От представеното ДП № 15157/2013 г. по описа на 06 РУ СДВР /пр.пр. №8987/2012 г. по описа на СГП/ се установява, че същото е образувано на 05.07.2013 г. с постановление по реда на чл.207 ал.1 НПК срещу управляващия и представляващ дружеството“ ООД за това, че в периода май 2006 г. до април 2007 г. при условията на продължавано престъпление избегнал плащане и установяване на данъчни задължения, като затаил истина в подадени справки –декларации по ЗДДС за април и октомври 2006 г. и в декларация по ЗКПО за 2006 г. като данъчните задължения са в особено големи размери -54797,93 лв. – престъпление по чл.255 ал.3 вр.ал.1 т.2 вр. чл.26 ал.1 вр. ал.2 ал.1 НК. На 08.01.2013 г. от ищеца е снето обяснение по случая, като на 21.11.2013 г. е бил разпитан като свидетел.

С постановление от 27.04.2016 г. на прокурор при СГП досъдебното производство е спряно на основание чл.244 ал.1 т.2 НПК за установяване на извършител на престъплението. С постановление от 10.11.2016 г. на прокурор при САП процесното постановление за спиране от 27.04.2016 г. е отменено с указания да се издири ищеца Б. Х., като с него се проведат необходимите процесуално – следствени действия с оглед изясняване на деянието по чл.255 НК. На 01.02.2017 г. ищецът повторно е разпитан като свидетел, а на 26.05.2017 г. същият е бил привлечен като обвиняем за това, че за времето от 15.05.2006 г. до 02.04.2007 г., в качеството му на управляващ и представляващ данъчно задължено лице - «..... ООД с ЕИК по БУЛСТАТ: 131182096, в условията на продължавано престъпление, с 4 /четири/ деяния, които осъществяват поотделно един състав на едно и също престъпление /престъпление по чл. 255, ал.3, вр. ал.1, т.2, т.3, вр. чл. 26, ал.1 от НК/, извършени са през непродължителен период от време, при една и съща обстановка и при еднородност на вината, при което последващите се явяват от обективна и субективна страна

продължение на предшестващите, избегнал установяване и плащане на данъчни задължения в особено големи размери - общо 64 460, 90 /шейсет и четири хиляди четиристотин и шейсет лева и деветдесет стотинки/ лева като в справки - декларации по ЗДДС на «..... ООД с ЕИК по БУЛСТАТ: 131182096 по чл. 125, ал.1 от ЗДДС за данъчен период 01.04.2006 г. - 30.04.2006 г. с вх. № ДДС. 2210 - 0811925/ 15.05.2006 г. на ТД на НАП - гр. София и за данъчен период 01.10.2006 г. - 31.10.2006 г. с вх. № ДДС 2210 - 0844443/11.11.2006 г. на ТД на НАП - гр. София, затаил истина, като не издал фактури за направени плащания /парични вноски по предварителен договор за покупко- продажба на недвижим имот от 18.04.2006 г./ като не начислил ДДС по фактурите в общ размер на общо 36 834, 80 /тридесет и шест хиляди осемстотин тридесет и четири лева и осемдесет стотинки/ лева и неотчел приходите по фактурите в годишна данъчна декларация /ГДД/ по чл. 51, ал.1 от ЗКПО за 2006 г. на «..... ООД с вх. № 2210B507/ 02.04.2007 г., за което не е начислен корпоративен данък по ЗКПО в общ размер на 27 626, 10 лева /двадесет и седем хиляди шестстотин двадесет и шест лева и десет стотинки/, като отделните дейния са извършени, както следва: на 15.05.2006 г. в гр.», в качеството си на управляващ и представляващ данъчно задълженото лице «..... ООД с ЕИК по БУЛСТАТ: 131182096 избегнал установяване и плащане на данъчно задължение в особено големи размери като затаил истина в подадена декларация за данъчен период 01.04.2006 г. - 30.04.2006 г. с вх. № ДДС. 2210 - 0811925 от 15.05.2006 г. на ТД на НАП - гр. София, не издал фактура с данъчна основа 127 128, 95/сто двадесет и седем хиляди сто двадесет и осем лева и деветдесет и пет стотинки/ лева и не начислил ДДС по същата в размер на 25 425, 79/двадесет и пет хиляди четиристотин двадесет и пет лева и седемдесет и девет стотинки/ лева за получена сума в брой в размер на 78 000 /седемдесет и осем хиляди/ евро с левова равностойност 152 554, 74/седемдесет и осем хиляди двеста тридесет и три лева и двадесет стотинки/ лева, от с основание първа вноска по предварителен договор за покупко - продажба на недвижим имот от дата 18.04.2006 г. съгласно съставена разписка за получената сума от 25.04.2006 г.; на дата 15.05.2006 г. в гр.», в качеството си на управляващ и представляващ данъчно задълженото лице «..... ООД с ЕИК по БУЛСТАТ: 131182096 избегнал установяване и плащане на данъчно задължение в големи размери като затаил истина в подадена декларация за данъчен период 01.04.2006 г. - 30.04.2006 г. с вх. № ДДС. 2210 - 0811925 от 15.05.2006 г. на ТД на НАП - гр. София, и не издал фактура с данъчна основа 24 447, 88 /двадесет и четири хиляди четиристотин четиридесет и седем лева и осемдесет и осем стотинки/ лева и не начислил по същата ДДС в размер на 4 889, 58 лева за получена сума в брой в размер на 15 000 /петнадесет хиляди/ евро с левова равностойност 29 337, 45 /двадесет и девет хиляди триста тридесет и седем лева и седемдесет и пет стотинки/ лева от като частично плащане по втората вноска по предварителен договор за покупко - продажба на недвижим имот от дата 18.04.2006 г. съгласно съставена разписка за получената сума от 27.10.2006 г.; на 11.11.2006 г. в гр.», в качеството си на управляващ и представляващ данъчно задълженото лице «..... ООД с ЕИК по БУЛСТАТ: 131182096 избегнал установяване и плащане на данъчно задължение в големи размери като затаил истина в подадена декларация за данъчен период 01.10.2006 г. до 31.10.2006г. с вх. № ДДС 2210 - 0844443 от 11.11.2006 г. на ТД на НАП - гр. София, не издал фактура с данъчна основа 32 597, 17 лева и не начислил по същата ДДС в размер на 6 519, 43 лева за получена сума в брой в размер на 20 000 /двадесет хиляди/ евро с левова равностойност 39 116, 60 /тридесет и девет хиляди сто и шестнадесет лева и шейсет стотинки/ лева от като частично плащане по втората вноска по предварителен договор за покупко - продажба на

недвижим имот от дата 18.04.2006 г. съгласно съставена разписка за получената сума от 27.10.2006 г.; на 02.04.2007 г. в гр. в качеството си на управляващ и представляващ данъчно задълженото лице“ ООД с ЕИК: 131182096 избегнал установяване и плащане на данъчно задължение в особено големи размери, като затаил истина в подадена годишна данъчна декларация по чл. 51 ал.1 от ЗКПО за 2006 г. с вх. № 2210B507/ 02.04.2007 г. на ТД на НАП като неотчел приходи в общ размер на 184 173, 99 /сто осемдесет и четири хиляди сто седемдесет и три лева и деветдесет и девет стотинки/лева и не начислил корпоративен данък по ЗКПО в размер на 27 626, 10 /двадесет и седем хиляди шестстотин двадесет и шест лева и десет стотинки/ лева-престъпление по чл. 255, ал.3, вр. ал.1, т.2, т.3, вр. чл. 26, ал.1 НК.

На ищеца е наложена мярка за неотклонение „гаранция в пари“ в размер на 500 лв., като на 31.05.2017 г. ищецът е разпитан като обвиняем. На 02.06.2017 г. на ищеца и неговият защитник е било предявено разследването. Със свое определение от 21.06.2017 г., постановено по ЧНД №2902/2017 г. по описа на СГС е отменил взетата по отношение на ищеца Б. З. Х. мярка за неотклонение „парична гаранция“ при мотиви, че ищецът е бил привлечен към наказателна отговорност за първи път след изтичане на погасителната давност за наказателно преследване. С постановление от 20.10.2017 г. на прокурор при СГП, наказателното производство срещу ищеца било прекратено на основание чл.243 ал.1 т.2 НПК поради недоказаност на обвинението, като по делото липсват данни същото да е обжалвано.

На фона на горното съдът приема за безспорни по делото фактите относно привличането на ищеца като обвиняем по ДП № 15157/2013 г. по описа на 06 РУ СДВР /пр.пр.№8987/2012 г. по описа на СГП/, повдигане на обвинение и прекратяването по отношение на него на наказателното производство, които се установяват и от събраните по делото доказателства.

Във връзка с възражението на ответника за липса на доказателства за влизане в сила на прекратителното постановление следва да се отбележи, че според разпоредбата на чл. 243, ал. 10 НПК (Доп. - ДВ, бр. 71 от 2013 г., предишна ал. 9, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.), постановлението за прекратяване на наказателното производство, което не е било обжалвано от обвиняемия или от пострадалия или неговите наследници, или от ощетеното юридическо лице, може служебно да бъде отменено от прокурор от по-горестоящата прокуратура. В настоящия случай по делото липсват данни постановлението за прекратяване на наказателното производство по отношение на ищеца да е обжалвано, респ. да е било предмет на съдебен контрол, или да е било служебно отменено. Следователно, по отношение на ищеца фактическият състав на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ относно предпоставките за ангажиране на отговорността на държавата е завършен.

Прекратяването на наказателното производство срещу обвиняемия поради това, че деянието, извършено от него, не съставлява престъпление, е достатъчно, за да се приеме, че обвинението е било незаконно, като доколкото същото е било повдигнато от ответника, несъмнено е, че неговото поведение е било противоправно. Законът не е предвидил като изискване за възникване на отговорността освен оправдаването, респ. прекратяването на наказателното производство на предвидените в закона основания, и самото обвинение да е било незаконосъобразно при повдигането му. Затова и отговорността е налице дори и от страна на ответника да са спазени всички законови изисквания и повдигнатото обвинение да е отговаряло на събраните до този момент доказателства и на вътрешното убеждение на служителя. Отнася се до специално установена от закона гаранционна отговорност за вреди от непозволено увреждане,

поради което същата възниква при наличието на посочените в законовата разпоредба предпоставки и съществуването и не зависи и не може да бъде поставяно в зависимост от други такива, които не са предвидени в нормата /така решение №70/01.08.2017 г. на ВКС по гр. д. №2433/2016 г., ГК, IV г.о./ Ето защо, ответникът дължи обезщетение за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице – чл. 4 ЗОДОВ.

Обезщетението за претърпените неимуществени вреди, за които държавата и общините носят отговорност по реда на ЗОДОВ, се определя съгласно чл. 52 ЗЗД по справедливост. Понятието „справедливост“ по смисъла на закона не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на дължимото обезщетение – тежестта на повдигнатото обвинение, продължителността на наказателното преследване, вида и продължителността на наложената мярка за неотклонение, данните за личността на подсъдимия с оглед на това доколко повдигнатото обвинение за деяние, което не е извършил, се е отразило негативно на физическото здраве, психиката му, на контактите и социалния му живот, на положението му в обществото, работата, в това число върху възможностите за професионални изяви и развитие в служебен план. В този смисъл е константната практика на ВКС -решение № 112/14.06.2011г. по гр. дело № 372/2010г. на IV г.о. на ВКС, решение № 376/21. 10. 2015г. по гр. д. № 514/2012г. на IV г.о. на ВКС, решение № 832/10. 12. 2010г. по гр. д. № 593/2010г. на IV г.о. на ВКС, решение №449/16. 05. 2013г. по гр. д. № 1393/2011г. на IV г.о. на ВКС, решение № 554/2012г. по гр. д. № 266/2012г. на IV г.о. на ВКС, решение № 263 от 21. 03. 2017г. по гр. д. № 627/2016г. на IV г.о. на ВКС, решение № 70/29. 03. 2016г. по гр. д. № 5257/2015г. на IV г.о. на ВКС, решение № 251/21. 12. 2015г. по гр. д. № 812/2015г. на III г.о. на ВКС и др.

При определяне размера на обезщетението следва да се отчетат и други обстоятелства, имащи отношение към претърпените морални страдания, например: наличието на други висящи наказателни производства срещу пострадалия през времетраенето на наказателния процес, от който се претендират вреди по делото, доколкото търпяните болки и страдания са произтекли от всички обвинения в престъпления; съдебното минало и налични предишни осъждания с оглед преценка личността на ищеца и интензитета на негативните изживявания, които са различни при лица, спрямо които никога не е била упражнявана процесуална принуда и при лица, които са били обект на наказателно преследване и са били вече осъждани за други престъпления.

За въздействието на проведеното незаконно наказателно производство върху ищеца е разпитан свидетелят Веселин Стефанов Трендафилов. В показанията си свидетелят установява, че бил приятел с ищеца от 1984 г. Били работили заедно и били семейни приятели. Свидателят поддържа, че му е известно, че в периода от 2012 до 2013 г. ищецът е имал проблеми с образувано срещу него наказателно дело, като бил привлечен като обвиняем. През 2016 г. -2017 г. според свидетеля обвиненията срещу ищеца отпаднали. Свидателят информира, че ищецът имал проблеми от личен и финансов характер, поведението му се променило. Много от познатите на ищеца се отдръпнали от него. Започнал да прекалява с алкохола, странял от познатите си, а преди бил общителен човек. Фирмата на ищеца също прекратила дейността си. След прекратяване на наказателното преследване срещу ищеца той почти се съвзел.

В настоящия случай досъдебното производство срещу ищеца е било образувано на 05.07.2013 г., като разследването е продължило в периода от 05.07.2013 г. до

20.10.2017 г. /4 години и три месеца/. По отношение на ищеца е била наложена мярка за процесуална принуда „гаранция в пари“, която с определение от 21.06.2017 г. е била отменена. С постановление от 20.10.2017 г. наказателното производство, водено срещу ищеца, било прекратено на основание чл.243 ал.1 т.2 НПК поради недоказаност на обвинението. В конкретния случай се касае за наказателно производство, продължило в рамките на 4 години и три месеца, който период съдът намира за прекомерен с оглед на броя и интензивността на извършваните процесуално-следствени действия. От друга страна съдът отчита, че ищецът не е търпял по-интензивно ограничаване на своята правна сфера- по отношение на същия не е била взета мярка за неотклонение „задържане под стража“. Ищецът не е участвал в множество действия по разследването, дал е обяснения като обвиняем и двукратно е разпитван като свидетел. При определяне на справедливия размер на обезщетението съдът съобрази обстоятелството, че ищецът е бил обвинен за тежко престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 НК, като по отношение на него не са налице предходни осъждания, поради което несъмнено повдигнатото му и поддържано обвинение се е отразило негативно върху психиката му като неосъждан човек. От друга страна, по делото липсват доказателствата нито за трайно и значително влошаване на здравето, нито за значително дискредитиране в обществото. Няма данни за невъзможност понастоящем на социална и професионална реализация по причина на незаконното обвинение, като следва да се отчете, че наказателното производство е било прекратено на още досъдебна фаза.

Предвид изложеното дотук съдът намира, че размерът на обезщетението за репарирание на неимуществените вреди, което следва да се присъди, е от 4500 лв., ведно със законната лихва, считано от 31.10.2019 г. /при съобразяване своевременно релевираното възражение от ответника за изтекла погасителна давност, което съдът намира за основателно/ до окончателното изплащане, до която сума искът следва да се уважи, а за разликата до пълния предявен размер от 8000 лв. – да се отхвърли като неоснователен.

По разноските:

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, вр. с чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ в полза на ищеца следва да бъдат присъдени направените от него разноски за държавна такса от 10 лв. С оглед изхода на спора, следва да бъде осъдена да заплати на ищеца разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 281,25 лв. съобразно уважената част от иска.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА, с адрес: гр. **ДА ЗАПЛАТИ** на Б. З. Х. ЕГН *****, с адрес гр..... по иска с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 пр.2 ЗОДОВ сумата от **4500 лева**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди по ДП №15157/2013 г. по описа на 06 РУ СДВР /пр.пр.№8987/2012 г. по описа на СГП/ , **КАКТО И** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **291,25 лв.** разноски в производството, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за обезщетение за неимуществени вреди за разликата над уважения размер от **4500 лева** до пълния предявен размер от **8000 лева**.

Решението може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от връчването на препис с въззивна жалба пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____